Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan gøre det lettere for unge at få et fritidsjob.
(Medlem af Inatsisartut, Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Tak til medlem af Inatsisartut Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit, for at have taget initiativ til en debat om det vigtige emne.

Naalakkersuisut er enige i at samfundet kan tage de unges første erfaringer i arbejdsmarkedet langt mere alvorligt, og at et fritidsjob og vi vil også her tilføje frivilligt arbejde, kan være meget værdifuldt i et ungt menneskes liv, såvel som for samfundet.

Lovgivningen og finansieringen på arbejdsmiljøområdet er endnu ikke hjemtaget til Grønland. Arbejdstilsynet i Grønland fører tilsyn med området. Arbejdstilsynet har desuden udarbejdet vejledninger om, hvordan borgere og arbejdspladser kan støtte unge i deres første møde med arbejdsmarkedet. Naalakkersuisut er herudover i dialog i denne tid med de danske myndigheder om en revision af rammerne for unges arbejde i Grønland med henblik på at sikre, at reglerne i højere grad afspejler grønlandske forhold og behov.

Naalakkersuisut har tidligere understreget, blandt andet i besvarelsen af §37-spørgsmål nr. 197 i 2025 om unges frivillige arbejde, at det skal være lettere for børn og unge at få et fritidsjob. Et fritidsjob eller frivilligt arbejde er ofte et vigtigt første skridt ind på arbejdsmarkedet. Forskning peger samtidig på, at unge, der tidligt får erfaring med arbejde eller frivilligt engagement, har større sandsynlighed for senere at gennemføre en uddannelse og opnå varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Naalakkersuisut har derfor arbejdet for at udbrede kendskabet til begrebet First Jobs, som dækker over de unges første erfaringer med arbejdslivet. Begrebet omfatter både fritids- og studiejob ved siden af skole eller uddannelse samt de første karrierejob efter endt uddannelse eller som lærling.
I forbindelse med udviklingen af Pilersitsiviit er det blevet anbefalet at styrke kendskabet til First Jobs i Grønland. Emnet var derfor også en del af Naalakkersuisuts arbejdsmarkedspolitiske seminar i november 2025. Her blev det fremhævet, at internationale undersøgelser viser, at tidlig erhvervserfaring eller frivilligt arbejde har positive effekter gennem hele livet.

Studier peger på, at overgangen fra skole til arbejdsmarked kan være udfordrende for mange unge. Samtidig viser undersøgelser, at unge med erhvervserfaring under skolegangen generelt har bedre beskæftigelsesmuligheder som voksne, højere indkomst og lavere risiko for senere ledighed. Gevinsterne gør sig gældende på tværs af køn, social baggrund og uddannelsesmæssige forudsætninger. Fra de øvrige nordiske lande findes der også gode eksempler. I Sverige samarbejder private virksomheder og offentlige aktører om at skabe gode First Jobs for unge, mens Island gennem mange år har tilbudt organiseret sommerarbejde til folkeskoleelever gennem de kommunale arbejdsskoler.

Manglen på arbejdskraft er en af de udfordringer, som Grønland står overfor. Derfor ser Naalakkersuisut frem til at lytte til og bidrage til debatten om, hvordan flere unge kan få en tidlig og positiv tilknytning til arbejdsmarkedet.

Naalakkersuisut ser frem til at høre om partiernes holdninger og god debat.